

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

533

Vragen van het lid **Van Raak** (SP) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *grote misstanden in de uitvaartzorg* (ingezonden 11 oktober 2019).

Antwoord van Minister **Ollongren** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 30 oktober 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met de misstanden bij uitvaartondernemingen waarbij onder meer lichamen bij hoge temperaturen buiten de koeling, of zelfs bij mensen thuis, worden bewaard, kisten worden omgeruild en mensen in het buitenland tegen goedkopere tarieven worden gecremeerd?¹

Antwoord 1

Ik ben bekend met de berichtgeving in de Telegraaf van 10 oktober jl. en de aflevering van *Undercover Nederland* van 13 oktober jl., waarin deze omstandigheden besproken zijn en te zien waren.

Vraag 2

In hoeverre zijn dit soort misstanden in strijd met de wet op de lijkbezorging?

Antwoord 2

De Wet op de lijkbezorging (Wlb) regelt in artikel 18 lid 1 dat de lijkbezorging geschiedt overeenkomstig de wens of de vermoedelijke wens van de overledene. De plaats van de crematie en de keuze van de kist zijn bij uitstek aspecten van de uitvaart waarbij dit principe zwaar weegt. Tussen de nabestaanden die de opdracht geven tot crematie en de ondernemer die de uitvaart regelt, is primair sprake van een overeenkomst van opdracht naar regulier burgerlijk recht. Afspraken over de lijkbezorging die hierin zijn gemaakt, moeten worden nagekomen. De Wlb regelt niet expliciet de omstandigheden waaronder lichamen van overledenen bewaard en vervoerd mogen worden. Hiervoor moet worden teruggevallen op ongeschreven zorgvuldigheidsnormen. Als opzettelijk lichamen zo worden behandeld dat zij beschadigd worden, is het mogelijk denkbaar dat sprake is van een strafbaar feit op grond van artikel 350 Wetboek van Strafrecht.

¹ <https://www.telegraaf.nl/financieel/63860182/half-afgedekt-lijk-in-tuinschuurtje>

Het vervoeren van het lichaam van overledenen naar het buitenland is op zichzelf geen misstand. Dit is toegestaan op grond van de Overeenkomst inzake het vervoer van lijken, mits dat met een laissez-passer gebeurt. De regeling daarvoor heeft concreet vorm gekregen in artikel 11 Besluit op de lijkbezorging. Overtreding van deze regeling is strafbaar gesteld in de wet.

Vraag 3

Is het waar dat de branchevereniging tegen dit soort praktijken met lege handen staat?

Antwoord 3

Een branchevereniging kan zelf regels stellen over hoe zij wil optreden tegen leden die niet aan de gestelde standaarden c.q. interne regels voldoen. Zij kunnen daarnaast actief voorlichten over welke uitvaartondernemers zijn aangesloten en een keurmerk hebben. Dat kan nabestaanden helpen bij hun keuze voor een uitvaartondernemer. Daarnaast kan een branchevereniging indien zij vermoedens heeft van een handelen in strijd met de wet dat altijd melden bij de politie of als signalering meegeven aan mijn ministerie, afhankelijk van de aard van het vermoeden.

Vraag 4

Deelt u de mening dat dit soort misstanden laat zien dat het in de uitvaartbranche ontbreekt aan voldoende regulering? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

De uitvaartbranche bestaat voor het overgrote deel uit personen die zich met hart en ziel inzetten om een waardige en respectvolle uitvaart c.q. lijkbezorging van de overledene te organiseren. De recente berichtgeving in het Telegraaf-artikel en de uitzending van Undercover in Nederland betroffen één ondernemer. De BGNU stelde dit nog nooit te hebben meegemaakt. Tegelijkertijd bevestigt deze berichtgeving het belang om dergelijke misstanden te voorkomen. Daarover ben ik reeds met de branche in gesprek en zal ik binnenkort ook met uw Kamer over komen te spreken.

Vraag 5

Wat gaat u doen om dit soort misstanden te voorkomen en te kunnen bestraffen?

Antwoord 5

Ik ben al enige tijd met de sector in overleg over manieren om misstanden te voorkomen, zoals ook aangekondigd in mijn Kamerbrief van januari (Kamerstuk 30 696, nr. 44). Zo nodig kunnen de conclusies daarvan, zowel ten aanzien van toezicht als strafbaarstellingen, betrokken worden bij de wetswijziging die in voorbereiding is. Voor zover mogelijk kom ik in mijn brief in november ook hierop terug.